

Statsförvaltningen i korthet

MISSIVDATUM
2020-06-04
ERT DATUMDIARIENR
2020/35-5
ER BETECKNINGRegeringen
Finansdepartementet
103 33 Stockholm**Statsförvaltningen i korthet**

Inom ramen för Statskontorets instruktionsenliga uppdrag att följa upp och regelbundet beskriva den offentliga sektorns utveckling lämnar Statskontoret härmed rapporten *Statsförvaltningen i korthet*.

Generaldirektör Annelie Roswall Ljunggren har beslutat i detta ärende. Utredningschef Erik Nyberg och utredare Linnea Sandell, föredragande, var närvarande vid den slutgiltiga handläggningen.

Annelie Roswall Ljunggren

Linnea Sandell

Innehåll

1	Inledning	7
1.1	Underlag och genomförande	7
1.2	Rapportens disposition	8
2	Myndigheterna under regeringen	11
2.1	Myndigheter är varaktiga verksamheter med egen instruktion	11
2.2	Det finns 341 myndigheter under regeringen	11
2.3	Myndigheterna kan delas in i tio verksamhetsområden	13
2.4	Inga beslut att omlokalisera myndigheter under 2020	16
3	Myndigheternas storlek	21
3.1	Antal årsarbetskrafter är ett mått på myndigheternas storlek	21
3.2	Myndigheterna varierar stort i antal årsarbetskrafter	21
3.3	Årsarbetskrafterna i staten har ökat	23
4	Myndigheternas ledningsformer och särskilda organ	25
4.1	Det finns tre ledningsformer i myndigheter	25
4.2	De flesta myndigheter är enrådighetsmyndigheter	27
4.3	Fler överdirektörer de senaste åren	28
4.4	Det finns 101 särskilda beslutsorgan i myndigheterna	28
5	De som arbetar i myndigheterna	31
5.1	Antal sysselsatta anger hur många som är anställda i staten	31
5.2	Antalet sysselsatta i den statliga sektorn har ökat	31
5.3	Främst fyra områden sysselsätter de anställda i myndigheterna under regeringen	33
5.4	Könsfördelningen i staten är jämn	34
5.5	De flesta anställda är mellan 25 och 54 år	36
5.6	Drygt tre fjärdedelar av de statsanställda har en eftergymnasial utbildning	37
5.7	Andelen anställda i staten som har utländsk bakgrund fortsätter att öka	38
5.8	Fyra av fem i myndigheterna under regeringen är tillsvidareanställda	39
5.9	Sjukfrånvaron i staten minskar för tredje året i rad	40

6	Allmänhetens uppfattning om kvalitet i statlig verksamhet	41
6.1	SOM-institutet mäter allmänhetens uppfattning varje år	41
6.2	Övervägande positiva omdömen om myndigheterna 2019	42
6.3	Trenderna för Polisen och Försäkringskassan håller i sig	44

	Referenser	47
--	-------------------	-----------

Bilaga

	Myndigheter under regeringen utifrån departement	49
--	--	----

1 Inledning

Statskontoret har i uppdrag att följa och beskriva den offentliga sektorns utveckling. I *Statsförvaltningen i korthet* redovisar vi information om den statliga förvaltningens struktur och organisation.

Vi redovisar bland annat uppgifter om antalet myndigheter, deras ledningsformer och särskilda organ. Rapporten innehåller även uppgifter om personalen i staten och om hur många som arbetar i den statliga förvaltningen. Vi ger även en bild av allmänhetens uppfattning om ett urval statliga myndigheter.

1.1 Underlag och genomförande

I den här rapporten beskriver vi den statliga myndighetsstrukturen, samt vissa andra uppgifter om den statliga förvaltningen. Vi baserar uppgifterna på statistik från andra aktörer och egna kartläggningar. I rapporten redogör vi för förändringar som har skett under året, men även för trender under längre tid.

1.1.1 Vi använder data från olika källor

Rapporten bygger på våra egna kartläggningar och på statistik från olika källor. Vi använder oss av statistik från Statistiska centralbyrån (SCB), och Arbetsgivarverket. Vi använder också uppgifter från vår årliga undersökning som genomförs i samverkan med SOM-institutet vid Göteborgs universitet. Vi har även kartlagt vissa delar av innehållet i myndigheternas instruktioner.

Redovisningen av antalet statliga myndigheter under regeringen baseras på uppgifter som Statskontoret har sammanställt från olika källor. Vi räknar med myndigheter som från regeringen har fått en specifik förordning med instruktion samt myndigheter som styrs av en särskild lag. Ett ytterligare kriterium är att myndighetens uppdrag inte är tidsbegränsat.

Vi har fått uppgifter om myndigheternas årsarbetskrafter från SCB. Dessa uppgifter har vi kompletterat genom en egen undersökning, eftersom det saknas officiella uppgifter om årsarbetskrafter för ungefär femtio myndigheter. Det gäller då framför allt mycket små myndigheter, i många fall nämnder där de totala arbetsinsatserna är mindre än en heltidstjänst per år. De som arbetar vid de flesta av dessa myndigheter är anställda vid en så kallad värdmyndighet. Till exempel är Patent- och registreringsverket (PRV) värdmyndighet för Granskningsnämnden för försvarsuppfinningar. Vi har hämtat information om antalet årsarbetskrafter antingen direkt från dessa myndigheter eller från deras värdmyndighet.

Vi använder två olika källor för att beskriva arbetskraften i den statliga sektorn. I första hand använder vi statistik från SCB:s registerbaserade arbetsmarknadsstatistik (RAMS). I RAMS finns statistik till och med 2018. Vi använder oss också av uppgifter om antalet anställda i staten från Arbetsgivarverket. Uppgifterna från Arbetsgivarverket gäller för september respektive år, om vi inte uppger någonting annat. Endast anställda som har månadslön ingår i denna statistik.

Statskontoret undersöker årligen hur allmänheten bedömer kvaliteten i offentlig verksamhet. Det gör vi i samverkan med SOM-institutet vid Göteborgs universitet. Vi baserar kapitel 6 i rapporten på resultaten från den senaste undersökningen.

1.1.2 Projektgrupp och kvalitetssäkring

Projektgruppen består av Lukas Pashalidis och Linnea Sandell (projektledare), med stöd av Susanne Johansson. En intern referensgrupp har varit knuten till projektet.

1.2 Rapportens disposition

I kapitel 2 redovisar vi uppgifter om antalet myndigheter under regeringen och utvecklingen under senare år. Vi beskriver också myndigheterna utifrån verksamhetsområde och departement. Därtill redovisar vi vissa uppgifter om var i landet den statliga förvaltningen finns.

I kapitel 3 redovisar vi uppgifter om myndigheternas storlek mätt i antal årsarbetskrafter.

I kapitel 4 redogör vi för myndigheternas ledningsformer och för särskilda organ inom myndigheterna.

I kapitel 5 redovisar vi uppgifter om de som är sysselsatta i staten.

I kapitel 6 skriver vi om allmänhetens uppfattning om kvaliteten i ett urval statliga myndigheter.

2 Myndigheterna under regeringen

I det här kapitlet redogör vi för hur antalet myndigheter har utvecklats över tid och inom vilka områden som myndigheterna finns. Vi tar även upp vissa uppgifter om var den statliga förvaltningen finns.

2.1 Myndigheter är varaktiga verksamheter med egen instruktion

Vi definierar en myndighet som en varaktig verksamhet med en egen instruktion i förordning eller lag. Till myndigheter under regeringen räknar vi enbart permanenta verksamheter. Statliga förvaltningsmyndigheter, statliga affärsverk, domstolar och AP-fonderna ingår i vår definition av en myndighet.

Vi räknar utlandsmyndigheterna som delar av Regeringskansliet. Vi redovisar inte uppgifter om myndigheter under riksdagen, som till exempel Riksdagsförvaltningen och Riksrevisionen.

I vissa delar av redovisningen redogör vi för uppgifter om hela den statliga sektorn, där också myndigheter under riksdagen ingår. Då framgår det i texten att uppgifterna gäller för hela den statliga sektorn.

2.2 Det finns 341 myndigheter under regeringen

Den första januari 2020 fanns det 341 myndigheter under regeringen. Det är en myndighet mer än 2019.

2.2.1 En ny myndighet från 1 januari 2020

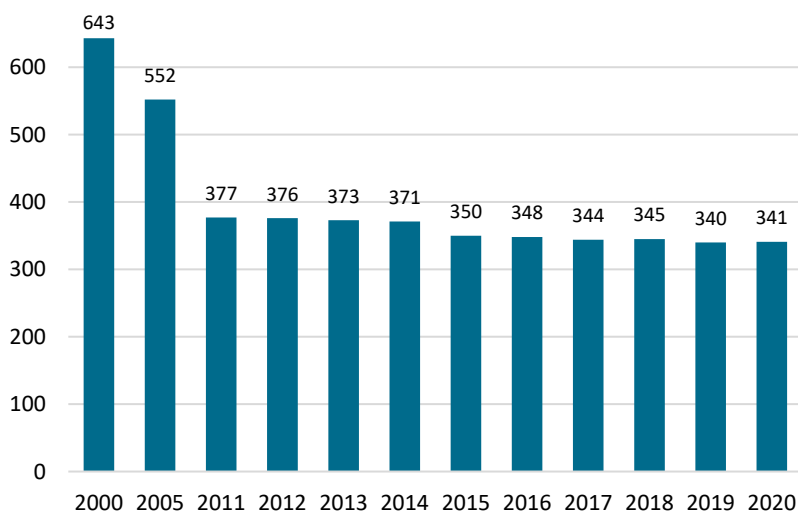
Regeringen inrättade en ny myndighet 1 januari 2020. Myndigheten heter Nämnden för prövning av oredlighet i forskning (Npof). Nämnden ska pröva frågor enligt lagen (2019:504) om ansvar för god forskningssed och

prövning av oredlighet i forskning.¹ Nämnden är en egen myndighet, men Etikprövningsmyndigheten är värdmyndighet och upplåter lokaler och sköter administrativa och handläggande uppgifter åt myndigheten.

2.2.2 Antalet myndigheter har minskat i ett längre perspektiv

Sedan år 2000 har antalet myndigheter under regeringen nästan halverats (figur 1). I början av 1990-talet fanns det strax över 1 300 myndigheter under regeringen. Men det senaste årtiondet har antalet myndigheter inte minskat i samma takt och befinner sig på en förhållandevis stabil nivå.

Figur 1. Antalet myndigheter under regeringen.

Kommentar: Gäller 1 januari varje år.

Källa: SCB och Statskontoret.

2.2.3 Myndigheterna har blivit färre men större

Myndigheterna under regeringen har blivit färre till antalet men större sett till antal anställda. Den främsta anledningen till att antalet myndigheter har minskat är att regeringen har ombildat regionala och lokala

---

¹ Förordning (2019:1152) med instruktion för Nämnden för prövning av oredlighet i forskning.

myndigheter till centrala myndigheter. De har då gått från så kallade myndighetskoncerner till enmyndigheter. Mindre myndigheter har också slagits ihop till större myndigheter, eller införlivats i större myndigheter. Flera av de största myndigheterna i statsförvaltningen har tidigare varit myndighetskoncerner med en regional organisation. Det gäller till exempel Försvarsmakten, Polismyndigheten, Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan.

2.3 Myndigheterna kan delas in i tio verksamhetsområden

Myndigheternas verksamheter och funktioner är i många fall mycket olika varandra. Men vi kan dela in dem i några generella grupper utifrån deras verksamhetsområde.

Vi använder de verksamhetsområden som framgår av OECD:s officiella indelning av offentlig verksamhet, *Classification of Functions of Government* (Cofog). Enligt OECD:s indelning kan myndigheter delas in i följande tio verksamhetsområden:

- Allmän offentlig förvaltning
- Bostadsförsörjning och samhällsutveckling
- Fritid, kultur och religion
- Försvar
- Hälso- och sjukvård
- Miljöskydd
- Näringslivsfrågor
- Samhällsskydd och rättsskipning
- Socialt skydd
- Utbildning²

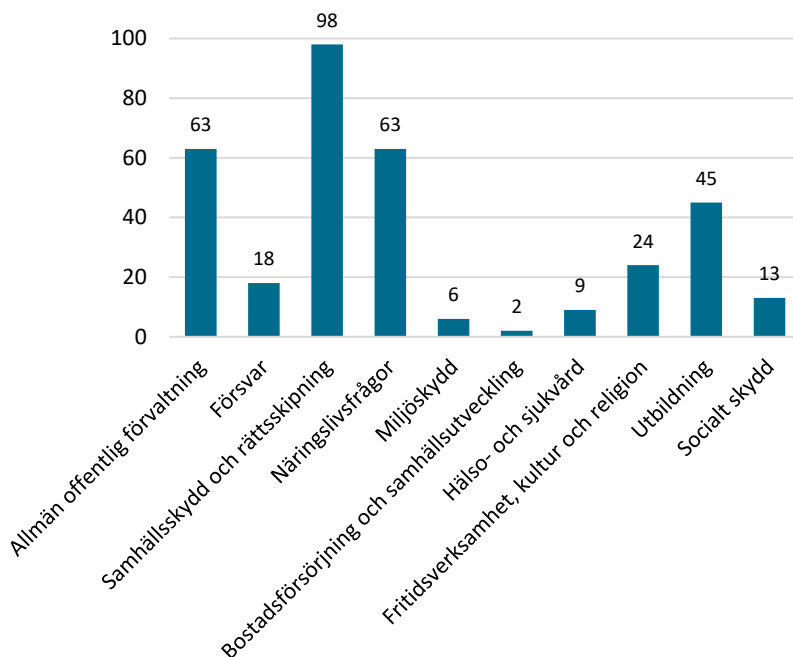
² OECD (2013). *Classification of the Functions of Government (COFOG). Government at a Glance 2013.*

Ytterligare ett exempel på hur myndigheterna skiljer sig åt är att det är drygt 160 myndigheter som har rätt att utfärda föreskrifter och allmänna råd. Det är med andra ord knappt hälften av myndigheterna.

2.3.1 Flest myndigheter finns inom området samhällsskydd och rättsskipning

Myndigheterna är koncentrerade till ett fåtal verksamhetsområden (figur 2). Flest myndigheter finns inom verksamhetsområdet Samhällsskydd och rättsskipning. Det beror på att landets domstolar ingår i det verksamhetsområdet. Förhållandevis många myndigheter finns också inom områdena Näringslivsfrågor, Allmän offentlig förvaltning och Utbildning. Det finns betydligt färre myndigheter inom områdena Bostadsförsörjning och samhällsutveckling, Miljöskydd samt Hälso- och sjukvård.

Figur 2. Antal myndigheter under regeringen efter verksamhetsområde, 2020.

Källa: ESV och Statskontorets egna beräkningar.

2.3.2 Flest myndigheter finns under Justitiedepartementet

Myndigheterna är ojämnt fördelade mellan Regeringskansliets departement (tabell 1). De flesta myndigheter finns under Justitiedepartementet. Det beror på att domstolarna ligger där. Om man inte räknar domstolarna är det Finansdepartementet följt av Utbildningsdepartementet som har flest myndigheter. Under Finansdepartementet ligger bland annat de 21 länsstyrelserna och de 6 AP-fonderna. Under Utbildningsdepartementet ligger bland annat 30 högskolor och universitet.³

Tabell 1. Antal myndigheter per departement, 2020.

Departement	Antal	Andel (procent)
Statsrådsberedningen	3	1
Arbetsmarknadsdepartementet	16	5
Finansdepartementet	59	17
Försvarsdepartementet	10	3
Infrastrukturdepartementet	13	4
Justitiedepartementet	105	31
Kulturdepartementet	26	8
Miljödepartementet	14	4
Näringsdepartementet	17	5
Socialdepartementet	18	5
Utbildningsdepartementet	51	15
Utrikesdepartementet	9	3
Samtliga	341	

Anmärkning: Det förekommer viss avrundningsdifferens i kolumnen som anger andel. Därför summerar kolumnen inte till hundra (procent).

---

³ Det finns sammanlagt 31 universitet och högskolor. Sveriges lantbruksuniversitet ligger under Näringsdepartementet.

2.4 Inga beslut att omlokalisera myndigheter under 2020

Regeringen har inte fattat beslut om att omlokalisera någon myndighet under 2020. Men regeringen har fattat beslut om att öppna fyra nya servicekontor under året. Sedan den 1 juni 2019 ansvarar Statens servicecenter för servicekontoren.

2.4.1 Regeringen har tidigare beslutat att omlokalisera myndigheter

Regeringen har under senare år omlokaliserat myndigheter för att öka statens regionala närvaro. Regeringens ambition att öka antalet statliga arbetstillfällen utanför Stockholm får också genomslag när myndigheter flyttar tjänster från Stockholm till andra delar av landet.⁴

Statskontoret kartlade under 2016 den statliga närvaron i landet.⁵ Kartläggningen visade att staten då fanns representerad i samtliga län och i 265 av landets kommuner. Ungefär 60 procent av myndigheterna hade då sitt huvudkontor i Stockholms län. Flest statligt anställda fanns i Stockholms, Västra Götalands, Skånes och Uppsala län.

Regeringen har sedan dess verkat för att öka den statliga närvaron i olika delar av landet genom att omlokalisera myndigheter. Regeringen har sedan 2016 fattat beslut om att omlokalisera hela eller delar av nästan 20 myndigheter. Regeringen har dessutom beslutat om att placera vissa nya myndigheter utanför Stockholms län för att öka den statliga närvaron i andra delar av landet. Exempelvis lokaliserade regeringen den nybildade Myndigheten för digital förvaltning (DIGG) till Sundsvall.

I mars 2019 fick Länsstyrelserna i uppdrag av regeringen att ta fram en kartläggning över statlig närvaro och service i länen.⁶ Deras kartläggning visar att det finns statliga arbetsställen i 275 av landets 290 kommuner.

---

⁴ Statskontoret (2019:13). *Planerad lokalisering av statlig verksamhet. En kartläggning av tio större myndigheter.*

⁵ Statskontoret (2016:8). *Statliga myndigheters lokalisering. Ett samlat underlag.*

⁶ Länsstyrelserna (2019). *Kartläggning av statlig närvaro och service i länen. En samlad delredovisning.*

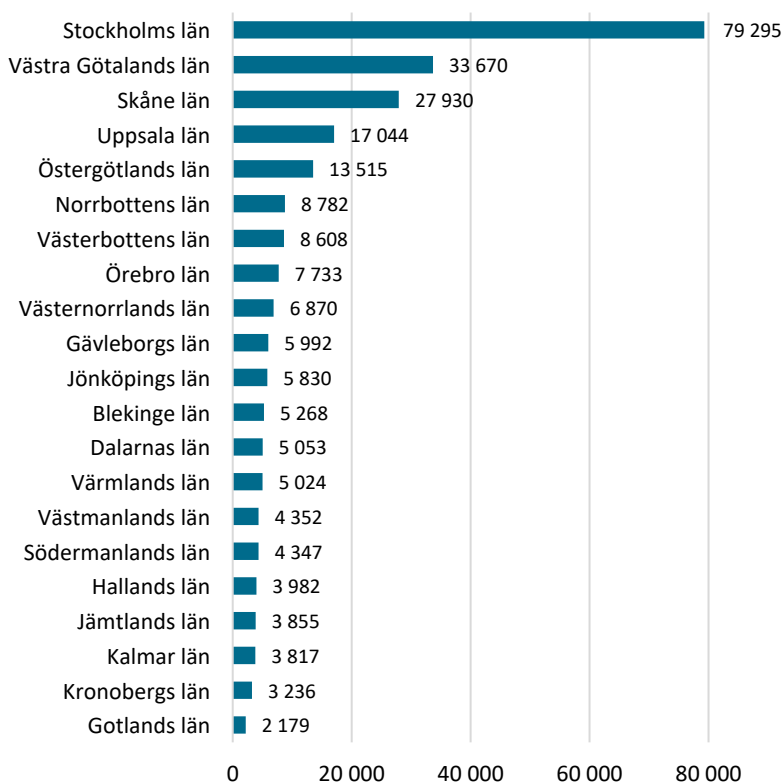

Flest statliga arbetsställen finns i Stockholms, Västra Götalands, Skånes och Uppsala län.

2.4.2 Flest statligt anställda finns i Stockholms, Västra Götalands och Uppsala län

Det finns flest statligt förvärvsarbetande i absoluta tal i Stockholms, Västra Götalands, Skånes och Uppsala län. Lägst antal statligt förvärvsarbetande finns i Gotlands, Kronobergs och Kalmar och Jämtlands län. I förhållande till övriga län arbetar ungefär trettio procent av de anställda i statlig förvaltning i Stockholms län (figur 3).

Figur 3. Antal statligt förvärvsarbetande per län, 2018

Kommentar: Figuren gäller förvärvsarbetande i statlig förvaltning, exklusive statliga affärsverk.

Källa: SCB, Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik (RAMS) 2018.

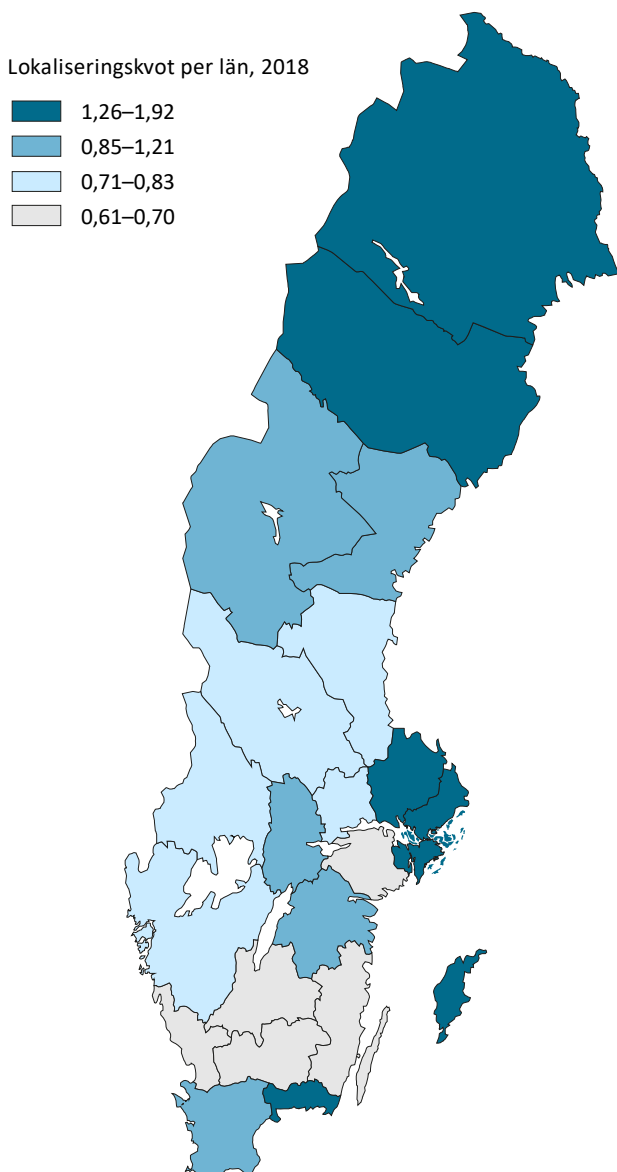
Vi kan beräkna den så kallade lokaliseringskvoten genom att relatera andelen statligt anställda per län till andel av befolkningen som bor i länet. Ju större kvoten är desto större är antalet statligt anställda i förhållande till befolkningen i länet. Om ett län har en lokaliseringskvot på 1,0 innebär det att antalet statligt förvärvsarbete ligger i nivå med befolkningen. Om kvoten är mindre än 1,0 innebär det tvärt om att andelen statligt förvärvsarbete är lågt i förhållande till befolkningen.⁷

De län som har högst lokaliseringskvot 2018 är Uppsala, Gotlands och Norrbottens län. Lägst får Kronobergs, Jönköpings och Hallands län.

---

⁷ Läs mer om definitionen i Statskontoret (2016:8). *Statliga myndigheters lokalisering. Ett samlat underlag.*

Figur 4.   Antal anställda i statlig förvaltning i förhållande till befolkningen.

Källa: SCB:s befolkningsstatistik per län 2018 och SCB:s registerbaserade arbetsmarknadsstatistik 2018 (Förvärsarbetande +16 år med bostad i regionen (nattbefolkning) efter region och arbetsställets sektortillhörighet). Figuren avser anställda i statlig förvaltning enligt RAMS.

Kommentar: Intervallen är konstruerad så att alla kategorier så långt som möjligt innehåller samma antal län.

2.4.3 Från och med i år finns det statliga servicekontor i landets samtliga FA-regioner

Regeringen har fattat beslut om att inrätta fyra nya servicekontor från 1 januari 2020. Servicekontoren kommer att öppna i Storuman, Torsby, Vansbro och Åsele. Sammanlagt finns det nu 117 statliga servicekontor på olika orter i landet. Det innebär att det nu finns minst ett statligt servicekontor i samtliga av Sveriges 60 funktionella analysregioner (FA-region). En FA-region är en region, inom vilken människor kan bo och arbeta utan att göra tidsödande resor. Indelningen är huvudsakligen baserad på SCB:s prognos av hur de lokala arbetsmarknaderna kommer att utvecklas fram till 2025.

Regeringen har även gett en utredare i uppdrag att utreda hur de statliga servicekontoren ska utvecklas, både när det gäller var nya kontor ska ligga och om det går att utöka serviceutbudet med ytterligare myndigheters verksamheter. I den första redovisningen av uppdraget föreslog utredningen att regeringen inrättar nya servicekontor i Stockholm, Göteborg, Malmö och Ulricehamn.⁸ Utredningen ska lämna sitt slutbetänkande den 16 november 2020.

---

⁸ Utredningen utvecklad organisation för lokal statlig service, Fi 2019:B (2020). *En utvecklad organisation för lokal statlig service – delredovisning avseende lämpliga platser.*

3 Myndigheternas storlek

I det här kapitlet redovisar vi myndigheternas storlek i antal årsarbetskrafter. Vi redogör för hur många årsarbetskrafter som finns i myndigheterna under regeringen och för vissa skillnader jämfört med tidigare år.

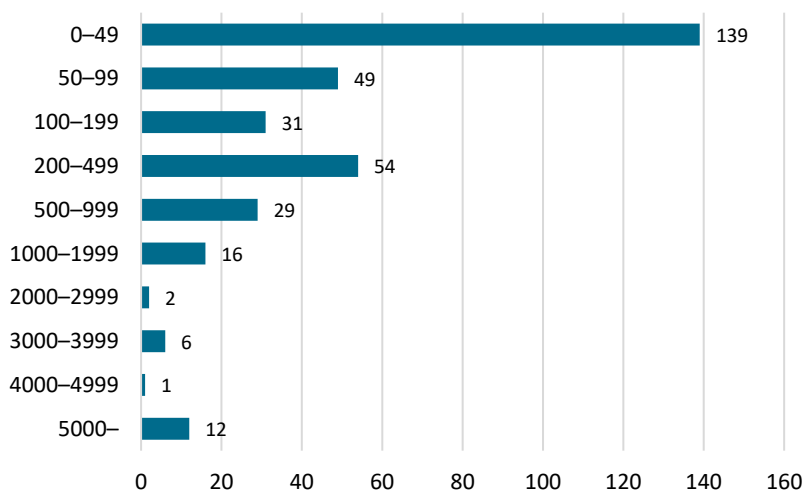
3.1 Antal årsarbetskrafter är ett mått på myndigheternas storlek

Vi använder oss av måttet antal årsarbetskrafter för att jämföra myndigheternas storlek. Något förenklat motsvarar antalet årsarbetskrafter antalet anställda omräknat till heltidstjänster.

3.2 Myndigheterna varierar stort i antal årsarbetskrafter

I myndigheterna under regeringen finns allt från tiotusentals årsarbetskrafter hos de största till mindre än en hel årsarbetskraft hos de minsta. Totalt finns det ungefär 229 000 årsarbetskrafter i myndigheterna under regeringen.

Figur 5. Antal statliga myndigheter indelade efter antal årsarbetskrafter, 2020.

Kommentar: Vi saknar uppgifter om fem myndigheter, varav tre är mindre nämndmyndigheter. Dessa tre redovisar vi i kategorin 0–49. Två myndigheter saknas alltså i figuren ovan (FRA och Säpo).

Källa: SCB, Domstolsverket, myndigheternas årsredovisningar och Statskontorets egna beräkningar.

3.2.1 Många myndigheter är små

Många myndigheter är förhållandevis små. Drygt fyrtio procent av myndigheterna har färre än 50 årsarbetskrafter. Ett nittiotal myndigheter har färre än 30 årsarbetskrafter.

Bland de minsta myndigheterna finns ett antal nämndmyndigheter, till exempel Notariennämnden och Nämnden för styrelserepresentationsfrågor. De har färre än en halv årsarbetskraft var.

3.2.2 Polisen och Försvarmakten är störst

Tre myndigheter har fler än 10 000 årsarbetskrafter. Den största myndigheten är Polismyndigheten som har ungefär 30 000 årsarbetskrafter. Näst störst är Försvarmakten, som följs av Försäkringskassan och sedan Kriminalvården. Försvarmakten har omkring 21 000 årsarbetskrafter, Försäkringskassan har omkring 12 000 årsarbetskrafter och Kriminalvården har nästan 10 000 årsarbetskrafter.

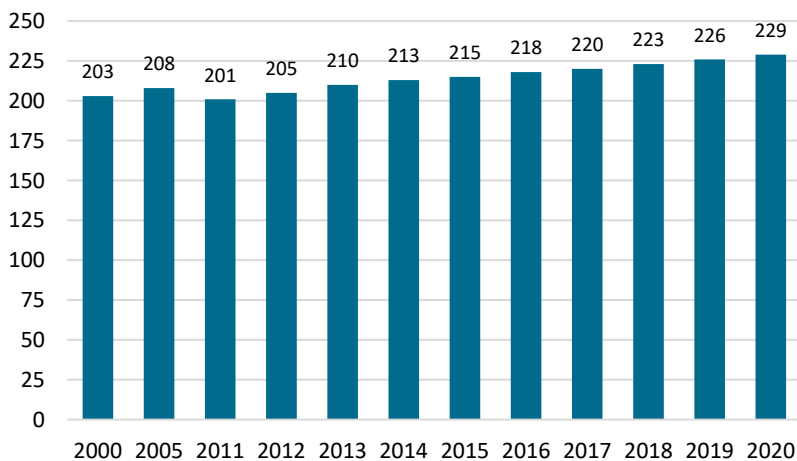
Bland domstolarna är Förvaltningsrätten i Stockholm störst, med något över 500 årsarbetskrafter. Annars är många domstolar ganska små i förhållande till andra myndigheter. Många domstolar har färre än 50 årsarbetskrafter.

Bland universiteten och högskolorna är Lunds universitet störst, följt av Uppsala universitet och Göteborgs universitet. Vid Lunds universitet finns drygt 7 000 årsarbetskrafter, vid Uppsala universitet nästan 7 000 och vid Göteborgs universitet omkring 6 000. Övriga universitet och högskolor har mellan 60 och 5 000 årsarbetskrafter. Minst är Kungliga konst-högskolan.

3.3 Årsarbetskrafterna i staten har ökat

Under 2019 ökade antalet årsarbetskrafter i myndigheterna under regeringen med ungefär 3 000. Årsarbetskrafterna har ökat varje år under de senaste tio åren (figur 6).

Figur 6. Antal årsarbetskrafter i myndigheter under regeringen, tusental.

Kommentar: Uppgifterna är från februari varje år med vissa undantag. För AP-fonderna använder vi uppgifter från årsredovisningarna.

Källa: SCB, Domstolsverket och myndigheternas årsredovisningar.

3.3.1 Vissa myndigheter har ökat i storlek, andra har minskat under året

Vissa myndigheter har haft förhållandevis stora förändringar i antalet årsarbetskrafter under året. I absoluta tal har Polismyndigheten följt av Försvarsmakten ökat mest i antal årsarbetskrafter. Båda dessa myndigheter har varit föremål för satsningar och anslagsökningar under senare år, vilket förklarar personalförstärkningen vid myndigheterna.

En annan myndighet som har vuxit under året är Statens servicecenter. Under 2019 har antal årsarbetskrafter vid Statens servicecenter mer än fördubblats. Den 1 juni 2019 tog myndigheten över ansvaret för de statliga servicekontoren i hela landet, vilket förklarar ökningen. Skatteverket som tidigare var huvudman för många av de statliga servicekontoren har i sin tur minskat i antal årsarbetskrafter.

Ungefär fyrtio procent av myndigheterna har minskat i antal årsarbetskrafter under året. Arbetsförmedlingen var tidigare fjärde störst bland myndigheterna, men har under 2019 minskat förhållandevis mycket, och är nu den femte största myndigheten. Mellan 2019 och 2020 minskade myndigheten med drygt 20 procent, motsvarande omkring 2 500 årsarbetskrafter.

De myndigheter som har ökat mest i storlek de senaste fem åren i absoluta tal är Polismyndigheten, Försvarsmakten och Trafikverket. Arbetsförmedlingen och Migrationsverket har minskat mest i absoluta tal.

4 Myndigheternas ledningsformer och särskilda organ

I det här kapitlet beskriver vi myndigheternas organisering, det vill säga vilka ledningsformer och särskilda organ som de har. Vi redovisar uppgifter för i år och vissa förändringar som har skett sedan 2015 och sedan Statskontoret kartlade myndigheternas ledningsformer och särskilda organ 2014.⁹

4.1 Det finns tre ledningsformer i myndigheter

Regeringen bestämmer vilken ledningsform som en myndighet ska ha i myndighetens instruktion. Myndighetsförordningen (2017:515) beskriver tre olika ledningsformer.

I en *enrådighetsmyndighet* är myndighetschefen direkt ansvarig för verksamheten inför regeringen.

I en *styrelsemyndighet* är det en styrelse som är myndighetens ledning och som har det fulla ansvaret för myndighetens verksamhet inför regeringen. Myndighetschefen ska i sin tur svara för den löpande verksamheten enligt styrelsens direktiv och riktlinjer.

I en *nämndmyndighet* är det nämndens ledamöter som kollektivt är myndighetens ledning. Till skillnad från de andra två ledningsformerna saknar nämndmyndigheterna en myndighetschef. I stället har de i vissa fall en kanslichef som sköter de administrativa uppgifterna.

Det finns myndigheter som har ledningsformer som fungerar annorlunda och som därmed faller utanför ramen för dessa tre former. Det gäller högskolor och universitet, AP-fonderna och några andra myndigheter. Både högskolor och universitet samt AP-fonderna leds visserligen av

---

⁹ Statskontoret (2014:4). *Myndigheternas ledningsformer – en kartläggning och analys*.

styrelser, men dessa styrelser är av ett annat slag än de som myndighetsförordningen beskriver.

4.1.1 Vi redogör för två typer av särskilda organ i myndigheterna

Vissa myndigheter inrymmer särskilda organ. Vissa särskilda organ kan fatta egna beslut medan andra är rådgivande.¹⁰ Det är myndigheternas instruktioner som reglerar de särskilda organen. Regeringen beslutar i många fall om vissa eller samtliga ledamöter. I de flesta fall är det myndighetschefen som är ordförande i det särskilda organet.

Särskilda beslutsorgan beslutar om frågor av olika slag. De kallas ofta råd, nämnder eller delegationer. Det finns också självständiga myndigheter som kallas råd, nämnder eller delegationer. Den huvudsakliga skillnaden mellan dem är att de råd, nämnder eller delegationer som är självständiga myndigheter regleras av en egen instruktion.

Särskilda rådgivande organ besitter ofta någon typ av expertkunskap. Exempelvis är vissa av de rådgivande organen vetenskapliga råd och vissa bidrar med råd eller tolkningar av författningsfrågor. De särskilda rådgivande organen fattar inte egna beslut.

Statskontoret har tidigare beskrivit hur de särskilda organen är konstruerade. Då konstaterade vi bland annat att det inte finns några bestämmelser om särskilda organ i myndighetsförordningen. Vår slutsats var att särskilda organ verkligen är *särskilda*, eftersom de inte liknar varandra.¹¹

---

¹⁰ Det finns också personalansvarsnämnder. Dessa omfattas inte av vår kartläggning. Läs om myndigheternas personalansvarsnämnder i Statskontoret (2018). *Myndigheternas personalansvarsnämnder*.

¹¹ Statskontoret (2014:4). *Myndigheternas ledningsformer – en kartläggning och analys*.

4.2 De flesta myndigheter är enrådighetsmyndigheter

Det finns 130 enrådighetsmyndigheter. Dessa utgör således knappt fyrtio procent av det totala antalet myndigheter. Antalet enrådighetsmyndigheter har minskat något de senaste fem åren, trots att flera tidigare enrådighetsmyndigheter har ombildats till styrelsemyndigheter (tabell 2). Det beror på att regeringen ofta har valt enrådighet som ledningsform för nya myndigheter.

Nästan tre fjärdedelar av de 130 enrådighetsmyndigheterna har ett insynsråd. Det är regeringen som bestämmer om det ska finnas ett insynsråd vid myndigheten eller inte. Insynsrådets uppgift är just att ha insyn i myndigheten och ge råd till myndighetschefen.

Tabell 2. Myndigheternas ledningsform. (Antal).

	2015	2020
Myndigheter under regeringen	350	341
Enrådighetsmyndigheter	134	130
Styrelsemyndigheter	33	39
Nämndmyndigheter	54	46
Universitet och högskolor	31	31
AP-fonder	6	6
Övriga*	6	6
SBA**	1	1
Domstolar	85	82

Källa: Myndigheternas instruktioner.

*Hit räknas Arbetsgivarverket, Lagrådet, Regeringskansliet, Styrelsen för samefonden, Svenska FAO-kommittén och Svenska ILO-kommittén.

**Styrelser med begränsat ansvar. Hit räknades tidigare de regionala länspolismyndigheterna i vår kartläggning 2014. Dessa upphörde från 1 januari 2015. Nu finns endast Sametinget kvar i kategorin.

4.2.1 Fler styrelsemyndigheter sedan 2015

Styrelsemyndigheterna har blivit fler sedan 2015. Flera enrådighetsmyndigheter har ombildats till styrelsemyndigheter under perioden. Skatteverket och Statens jordbruksverk blev styrelsemyndigheter under 2018. Socialstyrelsen ombildades till styrelsemyndighet 2016. Det är vanligt att stora myndigheter leds av en styrelse.

4.2.2 Nämndmyndigheterna har blivit färre på längre sikt

I ett längre perspektiv har antalet nämndmyndigheter minskat. Det beror både på att vissa nämndmyndigheter har upphört, men också på att vissa har införlivats i andra myndigheter. Som ett exempel uppgick nämndmyndigheten E-legitimationsnämnden i den nybildade Myndigheten för digital förvaltning 2018. Ett annat exempel är att Resegarantinämnden upphörde som myndighet 2018, till följd om ny lagstiftning om resegaranti.

4.3 Fler överdirektörer de senaste åren

16 myndigheter ska enligt sin instruktion ha en överdirektör. Det är regeringen som utser överdirektör. Det finns ytterligare ett antal myndigheter som enligt sin instruktion ska ha någonting som liknar en överdirektör. Till exempel ska länsstyrelserna i Stockholms, Västra Götalands och Skåne län ha en länsöverdirektör. Ett annat exempel är att Riksantikvarieämbetet ska ha en överantikvarie.

Antalet överdirektörer har ökat de senaste åren. Åtminstone en tredjedel av de 16 överdirektörerna som finns har tillsatts under de senaste fem åren. Under 2019 beslutade regeringen om att det ska finnas en överdirektör vid Luftfartsverket (Förordning (2019:1230)). Andra exempel är att regeringen har tillsatt överdirektörer vid bland annat Arbetsförmedlingen (2017), Försäkringskassan (2018), Migrationsverket (2018), Statens jordbruksverk (2018), Trafikverket (2015) och Transportstyrelsen (2016).

4.4 Det finns 101 särskilda beslutsorgan i myndigheterna

Det är 56 myndigheter som har minst ett beslutsorgan. Sammanlagt finns det 101 beslutsorgan i myndigheterna. Det är lika många som förra året. Flest särskilda beslutsorgan har Vetenskapsrådet (åtta särskilda beslutsorgan) och Statens jordbruksverk (sex särskilda beslutsorgan).

Det är 44 myndigheter som har minst ett rådgivande organ. Sammanlagt finns det 63 rådgivande organ i myndigheterna. Det är 1 färre särskilt rådgivande organ än förra året. Skälet till det är att Rådet för bättre läkemedelsanvändning vid Läkemedelsverket inte finns längre. Detta skedde i och med revideringen av strategin för den nationella läkemedelsstrategin 2016.

Det är 10 myndigheter som har både minst ett rådgivande organ och ett beslutsfattande organ (tabell 3).

Tabell 3. Särskilda beslutsorgan i myndigheterna 2020. (Antal).

	2020
Totalt antal särskilda beslutsorgan	101
Antal myndigheter med ett eller flera särskilda beslutsorgan	56
Totalt antal särskilda rådgivande organ	62
Antal myndigheter med ett eller flera särskilda rådgivande organ	44

Källa: Statskontorets kartläggning av myndigheternas instruktioner.

4.4.1 De särskilda organen i myndigheterna har blivit fler

Både antalet särskilda beslutsorgan och särskilda rådgivande organ har ökat under de senaste åren. En kartläggning som Statskontoret gjorde hösten 2013 visar att det då fanns 97 särskilda beslutsorgan och 51 myndigheter som hade ett eller flera särskilda beslutsorgan. Det fanns 59 särskilda rådgivande organ och 46 myndigheter som hade minst ett särskilt rådgivande organ. Totalt finns det alltså 9 fler särskilda organ i år än under hösten 2013.

5 De som arbetar i myndigheterna

I de här kapitlet redovisar vi vissa uppgifter om medarbetarna i den statliga sektorn. Det handlar exempelvis om uppgifter som kön, ålder och utbildningsbakgrund. Vi redogör också för hur många som är tillsvidareanställda och hur många som är tidsbegränsat anställda, samt om sjukfrånvaron i staten.

5.1 Antal sysselsatta anger hur många som är anställda i staten

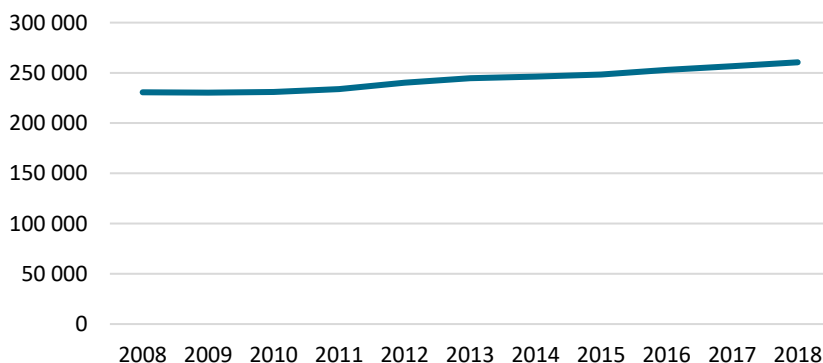
Vi använder oss av begreppet *sysselsatta* när vi talar om antalet personer som är anställda i staten, på heltid eller deltid. Detta begrepp skiljer sig alltså från begreppet årsarbetskrafter, som är ett mått på antalet anställda omräknat till heltidstjänster. Vi använder måttet sysselsatta när vi vill säga någonting om gruppen som sådan, exempelvis när vi delar in gruppen efter arbetsområde, kön eller ålder.

Vi har hämtat statistiken över de sysselsatta i statsförvaltningen från olika källor. Det innebär att uppgifterna inte är helt jämförbara eftersom definitioner och tidpunkten för när de har uppdaterats kan skilja sig åt. I vissa delar av kapitlet ingår hela den statliga sektorn i begreppet sysselsatta. Det betyder att myndigheter under riksdagen, Regeringskansliet och riksdagens anställda är inkluderade. I andra delar redovisar vi endast uppgifter om de sysselsatta i myndigheter under regeringen. Vi redogör i varje del vilken grupp som uppgifterna gäller för.

5.2 Antalet sysselsatta i den statliga sektorn har ökat

Antal sysselsatta i staten som helhet har ökat de senaste tio åren (figur 7). Antalet har alltså ökat trots att de statliga myndigheterna under lång tid har blivit färre. Antalet sysselsatta i övriga sektorer på arbetsmarknaden har också ökat, vilket innebär att statens andel av arbetsmarknaden har legat på en förhållandevis stabil nivå.

Figur 7. Antal sysselsatta i statlig sektor 2008–2018.

Kommentar: I figuren avser staten de som är anställda i statlig förvaltning och statliga affärsverk.

Källa: SCB, Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik (RAMS).

5.2.1 Staten är en liten del av den totala arbetsmarknaden

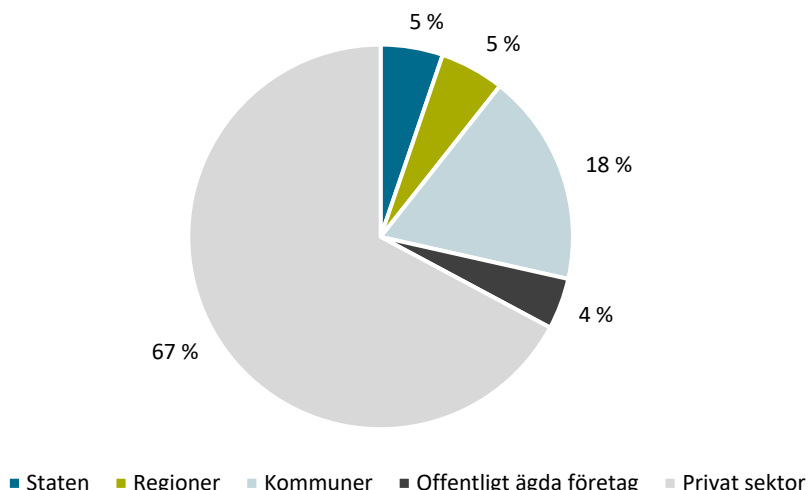
Staten har länge stått för en liten andel av den totala arbetsmarknaden. Cirka fem procent av de sysselsatta på hela arbetsmarknaden arbetar inom den statliga sektorn (figur 8). Andelen statligt anställda har legat på samma nivå under de senaste tjugo åren. Det var även fem procent som arbetade inom staten 2000.¹²

---

¹² SCB, RAMS för 2000 och 1995.

Figur 8. Andel sysselsatta i staten och övriga sektorer 2018. (Procent).

Kommentar: I kategorin staten ingår statlig förvaltning, samt statliga affärsverk. Kategorin Övriga offentliga institutioner syns inte i figuren, eftersom dess andel endast är 0,02 procent.

Källa: SCB, registerbaserad arbetsmarknadsstatistik (RAMS).

5.3 Främst fyra områden sysselsätter de anställda i myndigheterna under regeringen

Det totala antalet anställda i myndigheter under regeringen är närmare 263 000. De fyra områden där flest anställda vid myndigheter under regeringen arbetar inom är

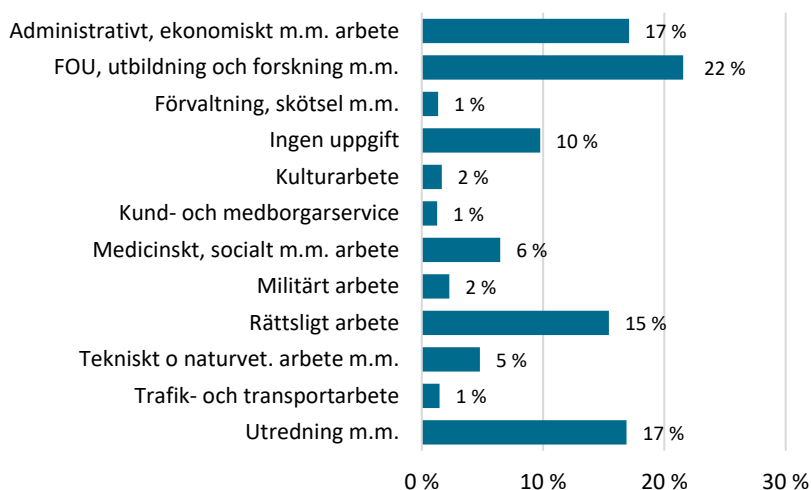
- forskning och utbildning
- utredning
- administration och ekonomi
- rättsligt arbete.¹³

Tillsammans sysselsätter dessa kategorier 71 procent av de anställda i myndigheter under regeringen.

---

¹³ Vi använder här Arbetsgivarverkets indelningsgrund BESTA. BESTA används för att gruppera och redovisa arbetsuppgifterna för anställda inom det statliga avtalsområdet.

Figur 9. Anställda i myndigheter under regeringen per arbetsområde 2019. (Procent).

Kommentar: Uppgifterna gäller anställda i myndigheter under regeringen som arbetade mer än motsvarande 39 procent av en heltidsanställning. Det totala antal anställda som andelarna avser är 262 821.

Källa: Arbetsgivarverket. Statskontoret har bearbetat materialet.

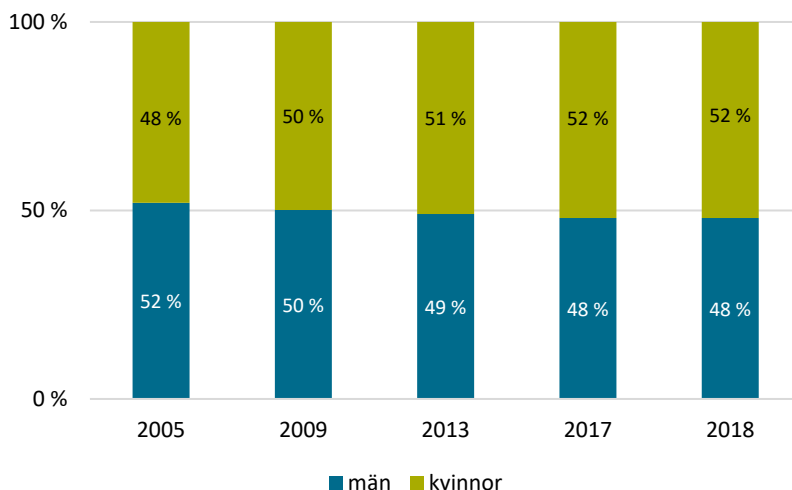
5.4 Könsfördelningen i staten är jämn

Det är ungefär lika många män som kvinnor som arbetar i staten (figur 10). Under 2018 var 52 procent kvinnor och 48 procent män. Detta skiljer staten från den offentliga sektorn i övrigt, där fördelningen ojämnare. I kommuner är 77 procent kvinnor och 23 procent män. I regioner är 78 procent kvinnor och 22 procent män.¹⁴

---

¹⁴ SCB:s registerbaserade arbetsmarknadsstatistik för 2018.

Figur 10. Kvinnor och män i statlig sektor. (Procent).

Kommentar: Figuren visar anställda män och kvinnor i hela den statliga sektorn (statlig förvaltning och statliga affärsverk).

Källa: SCB, registerbaserad arbetsmarknadsstatistik (RAMS).

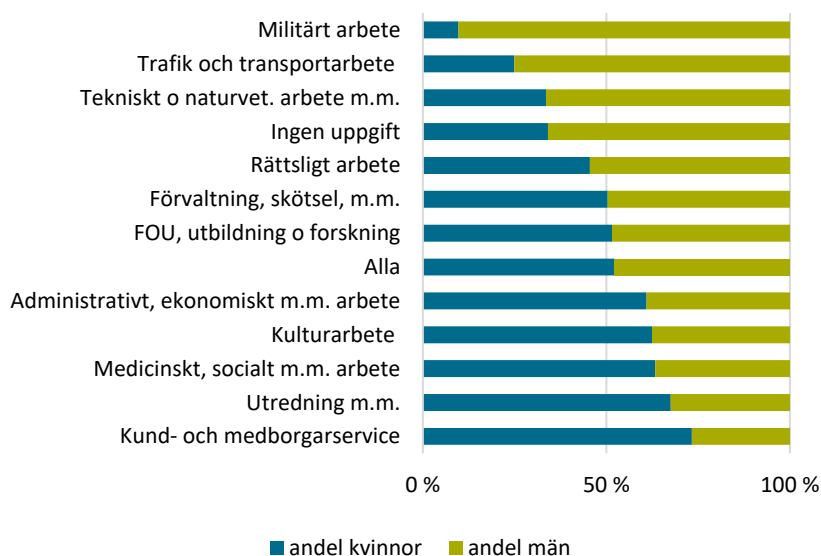
5.4.1 Andelen kvinnor i staten ökar

I ett längre perspektiv är trenden att andelen kvinnor som arbetar i staten ökar. I slutet av nittiotalet var andelen män som arbetade i staten omkring 60 procent. Sedan början av 2010-talet är andelen kvinnor större än andelen män som arbetar i staten. Antalet kvinnor som arbetar i staten ökade med 18 procent från 2009 till 2018. Antalet män ökade under samma period med 8 procent.

5.4.2 Ojämn könsfördelning inom vissa arbetsområden

Samtidigt som könsfördelningen bland det totala antalet anställda i staten är jämn, skiljer sig fördelningen åt inom olika arbetsområden. Störst skillnad finns inom området Militärt arbete. Där är nio av tio anställda män. Kvinnor är i klar majoritet inom exempelvis kund- och medborgar-service samt utredning.

Figur 11. Andel anställda kvinnor och män inom olika arbetsområden, 2019. (Procent).

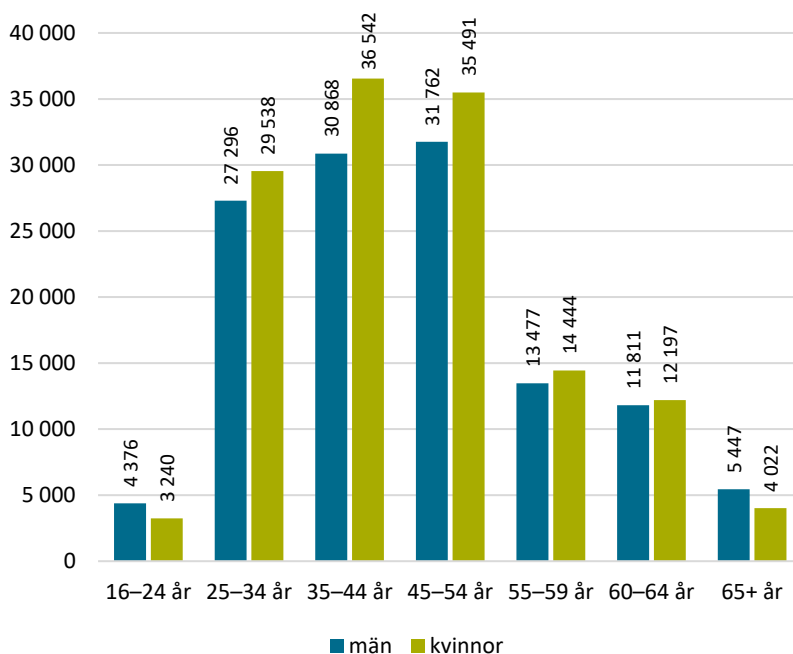
Kommentar: Uppgifterna gäller anställda i myndigheter under regeringen som arbetade mer än motsvarande 39 procent av en heltidsanställning.

Källa: Arbetsgivarverket, Statskontoret har bearbetat siffrorna.

5.5 De flesta anställda är mellan 25 och 54 år

De flesta som är anställda i staten är mellan 25 och 54 år. Av de som arbetar i staten är få yngre än 25 år. Det hänger samman med att utbildningsnivån generellt sett är högre i staten än på arbetsmarknaden i övrigt (se avsnitt 5.6).

Figur 12. Antal män och kvinnor i staten per ålderskategori, 2018.

Källa: SCB, registerbaserad arbetsmarknadsstatistik (RAMS).

I ett längre perspektiv har åldersfördelningen bland dem som arbetar i staten ändrats en del. Kvinnor i åldersgruppen 25–54 år har ökat mest under de senaste tio åren. Antalet anställda i staten som är äldre än 55 år har minskat de senaste tio åren. Andelen som är äldre än 65 år har däremot ökat något de senaste tio åren.

5.6 Drygt tre fjärdedelar av de statsanställda har en eftergymnasial utbildning

De som är statligt anställda har en högre utbildningsnivå än på arbetsmarknaden i stort. Av de anställda i myndigheter under regeringen (exklusive Polisen) hade omkring 78 procent en eftergymnasial utbildning. Totalt på arbetsmarknaden var andelen med eftergymnasial utbildning omkring 51 procent.¹⁵ 14 procent av de anställda i myndigheter under

---

¹⁵ SCB, AKU 2019.

regeringen har en forskarutbildning. De allra flesta av dessa finns inom utbildningssektorn.

Både 2018 och 2019 hade kvinnorna som är anställda i myndigheter under regeringen en något högre genomsnittlig utbildningsnivå än männen. Det beror på att fler kvinnor än män har anställts i staten de senaste åren samtidigt som de som har nyanställts har en högre utbildningsnivå än de tidigare anställda.¹⁶

5.7 Andelen anställda i staten som har utländsk bakgrund fortsätter att öka

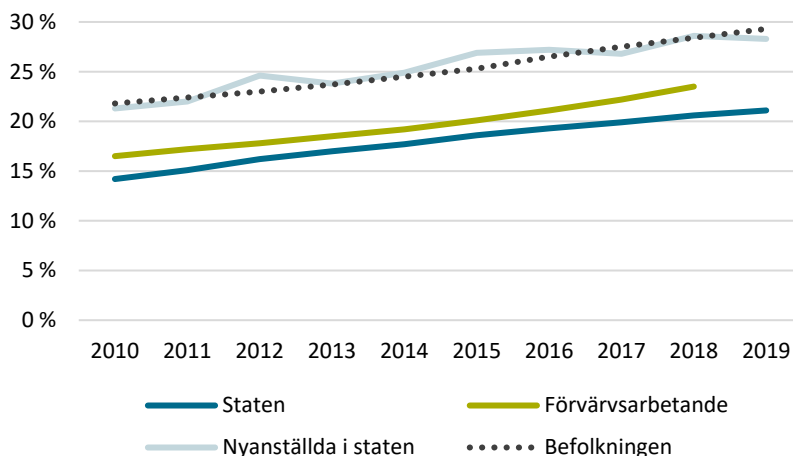
Andelen anställda i staten som har utländsk bakgrund¹⁷ har ökat från omkring 14 procent 2010 till drygt 21 procent 2019 (figur 13). Trenden blir ännu tydligare när vi studerar andelen personer med utländsk bakgrund bland de nyanställda i staten. Denna andel var drygt 28 procent 2019 och var ungefär samma som andelen med utländsk bakgrund i befolkningen. Den var omkring 29 procent. Det är en något större andel kvinnor än män bland de statsanställda som har utländsk bakgrund, men skillnaden är liten.

---

¹⁶ Arbetsgivarverkets webbplats, Statsanställdas utbildningsbakgrund, hämtad 2020-06-03.

¹⁷ En person med utländsk bakgrund definieras som en person som antingen är utrikes född eller är född i Sverige men där båda föräldrarna är utrikes födda. Förutom de som är födda i något annat land, räknas även personer med okänt födelseland som utrikes födda.

Figur 13. Andel personer med utländsk bakgrund. (Procent).

Källa: Arbetsgivarverket och SCB.

Kommentar: Anställda i staten avser personer med månadsavlönad anställning hos myndigheter under regeringen. Timavlönade ingår ej. Anställda hos Polisen ingår inte.

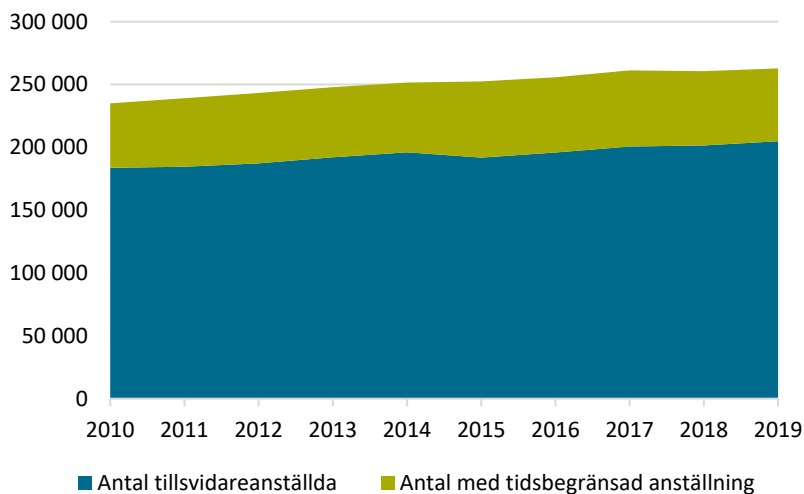
5.8 Fyra av fem i myndigheterna under regeringen är tillsvidareanställda

Knappt 80 procent av de som arbetar i myndigheterna under regeringen är tillsvidareanställda. Drygt 20 procent är visstidsanställda. Det är ungefär samma proportioner som under tidigare år. Däremot skiljer det sig åt mellan myndigheterna när det gäller hur stor andelen visstidsanställda är. En del visstidsanställningar beror på arbetets karaktär. Till exempel är soldater inom Försvarsmakten och tingsnotarier vid domstolarna visstidsanställda. Det finns även en relativt stor andel visstidsanställda vid universitet och högskolor.

Den statliga sektorn som helhet har en ungefär lika stor andel tillsvidareanställda som andra sektorer. För 2019 hade drygt 83 procent av de anställda i den statliga sektorn en fast anställning. I den kommunala sektorn var motsvarande andel cirka 82 procent, och i den privata sektorn 84 procent.¹⁸

¹⁸ SCB, Arbetskraftsundersökningarna (AKU), 2019.

Figur 14.   Antal tillsvidareanställda och antal med tidsbegränsad anställning i myndigheterna under regeringen.

Källa: Arbetsgivarverket.

5.9 Sjukfrånvaron i staten minskar för tredje året i rad

Sjukfrånvaron i de statliga myndigheterna var i genomsnitt 3,8 procent av den tillgängliga arbetstiden under 2019.¹⁹ Det är en minskning med 0,1 procentenheter jämfört med 2018. Det är tredje året i rad som sjukfrånvaron i staten minskar.

Långtidsfrånvaron (mer än 60 dagar) som andel av den totala sjukfrånvaron var 51,3 procent under 2019. Även den har minskat i förhållande till förra året, då den var 52,4 procent.

Sjukfrånvaron för kvinnor minskade med 0,2 procentenheter under fjolåret till 5 procent. Männens sjukfrånvaro var 2,5 procent och ligger på samma nivå som förra året.

---

¹⁹ En mer detaljerad beskrivning av sjukfrånvaron i staten finns i Statskontoret (2020). *Sjukfrånvaron i staten år 2019 – myndigheter och sektorer*. Dnr 2020/57-5.

6 Allmänhetens uppfattning om kvalitet i statlig verksamhet

I det här kapitlet redovisar vi allmänhetens uppfattning om femton myndigheter. Kapitlet bygger på den undersökning som Statskontoret gör i samverkan med SOM-institutet varje år. Några stora myndigheter har ingått i undersökningen varje år, medan andra varierar mellan åren för att spegla bredden i och belysa olika aspekter av förvaltningen.

6.1 SOM-institutet mäter allmänhetens uppfattning varje år

SOM-institutet vid Göteborgs universitet har i samverkan med Statskontoret de senaste nio åren undersökt hur allmänheten uppfattar verksamheten inom den offentliga förvaltningen. I 2019 års mätning ingick femton myndigheter (se tabell 4).

Följande myndigheter har varit med i undersökningen varje år sedan 2015:

- Skatteverket
- Polismyndigheten
- Arbetsförmedlingen
- Försäkringskassan
- Migrationsverket

SOM-undersökningen skickas ut till ett urval av den svenska befolkningen. År 2019 ingick 21 000 personer i det totala urvalet. Av dessa var det 10 068 som svarade, vilket motsvarar en svarsfrekvens på 49 procent. Detta är en så kallad nettosvarsfrekvens, alltså svarsfrekvensen efter att det naturliga bortfallet har definierats bort. Det naturliga bortfallet består av personer som inte har möjlighet att svara på enkäten, till exempel på grund av att de är bortresta.

6.2 Övervägande positiva omdömen om myndigheterna 2019

Allmänhetens uppfattning om de femton myndigheter som ingick i undersökningen 2019 skiljer sig tydligt åt (tabell 4). Elva av de femton myndigheter som mättes 2019 fick positiv förtroendebalans. Det innebär att det var en större andel av allmänheten som tycker att myndigheten utför sitt arbete mycket eller ganska bra, än andelen som tycker att de utför sitt arbete mycket eller ganska dåligt. Fyra myndigheter fick en negativ förtroendebalans.

Tabell 4. Svenska folkets bedömning av femton myndigheters arbete 2019.

	Mycket bra	Ganska bra	Varken eller	Ganska dåligt	Mycket dåligt	Ingen uppfattning, Känner ej till	Balans
Skatteverket	21	38	20	4	1	16	+54
Polisen	19	43	16	13	4	5	+45
Konsument- verket	9	24	22	2	1	42	+30
CSN	13	22	19	3	2	41	+30
Pensions- myndigheten	9	26	23	5	4	33	+26
Kronofogden	9	20	19	2	1	49	+26
ARN	8	20	17	2	1	52	+25
Trafikverket	10	28	25	10	4	23	+24
Tullverket	5	19	20	10	6	40	+8
Socialstyrelsen	5	17	24	12	5	37	+5
Kriminal- vården	4	19	23	14	6	34	+3
Skolverket	4	17	25	23	8	23	-10
Försäkrings- kassan	4	18	19	24	16	19	-18
Arbets- förmedlingen	2	9	14	26	19	30	-34
Migrations- verket	2	10	18	25	22	23	-35

Kommentar: Frågan lyder "Hur anser du att följande myndigheter sköter sin uppgift?". Rangordningen i tabellen följer högst förtroendebalans (andelen med mycket eller ganska stort förtroende minus andelen med mycket eller ganska litet förtroende).

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2019.

6.2.1 Allmänheten är mest nöjd med Skatteverket

Allmänheten har i våra mätningar de senaste åren varit mest nöjd med hur Skatteverket sköter sin uppgift. Skatteverket får i år högre betyg än förra året, och är nu tillbaka på samma nivå som för två år sedan. Omkring sex av tio tycker att Skatteverket sköter sin uppgift ganska eller mycket bra.

I årets mätning ger allmänheten också ett särskilt gott betyg till Polisen, Konsumentverket och Centrala studiestödsnämnden (CSN). Konsument-

verket mättes senast 2014 och fick då samma betyg som 2019. CSN har tidigare mätts 2010 och 2015 och myndigheten får i år ett högre betyg av allmänheten än vid tidigare mättillfällen. Andra myndigheter som får ett gott betyg är Pensionsmyndigheten, Kronofogdemyndigheten, Allmänna reklamationsnämnden (ARN) och Trafikverket.

6.2.2 Missnöje med några viktiga myndigheter

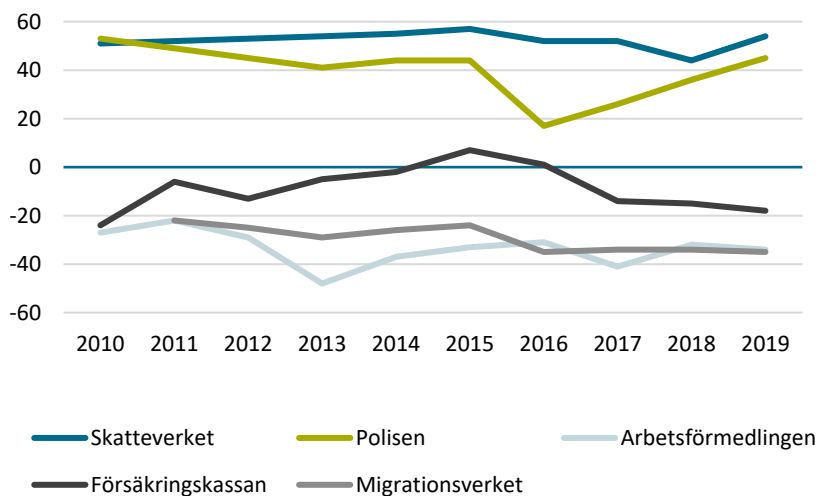
De myndigheter i mätningen som allmänheten är minst nöjda med är Migrationsverket, Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan. De får negativ förtroendebalans. Sedan förra året har allmänhetens förtroende för samtliga tre myndigheter sjunkit ytterligare något i mätningen.

Skolverket är den fjärde myndigheten som får negativ förtroendebalans i mätningen. Allmänhetens förtroende för Skolverket har mätts 2012 och 2017. I 2019 års mätning får Skolverket lägre betyg än tidigare år.

6.3 Trenderna för Polisen och Försäkringskassan håller i sig

Allmänhetens betyg på hur Polismyndigheten sköter sin uppgift ökar för tredje året i rad. I 2016 års mätning vände siffrorna för myndigheten neråt, men Polisen har tidigare fått goda betyg av allmänheten. Förtroendet för Försäkringskassan sjunker för fjärde året i rad och för Migrationsverket ligger förtroendet på nästintill samma nivå som mätningarna de senaste tre åren (figur 15).

Figur 15. Allmänhetens uppfattning om hur ett urval av myndigheter sköter sin uppgift 2010–2019, förtroendebalans*.

Kommentar: Observera att data saknas för Skatteverket 2011, 2012 och 2014. Data saknas för Polisen 2011 och 2012. Data saknas för Migrationsverket 2010, 2012 och 2014. Dessa år var de myndigheterna inte med i undersökningen.

*Förtroendebalansen visar andelen med mycket eller ganska stort förtroende minus andelen med mycket eller ganska litet förtroende.

Källa: De nationella SOM-undersökningarna 2010–2019.

6.3.1 De flesta myndigheter har fått positiva betyg de senaste åren

Allmänheten har över åren gett positiva betyg till de flesta myndigheter (tabell 5). Bara 6 av de 27 myndigheter som någon gång har ingått i undersökningen har vid minst ett tillfälle fått en negativ förtroendebalans. Förutom de fyra som ingick i 2019 års mätning (se avsnitt 6.2.2) har också Inspektionen för vård och omsorg och Energimarknadsinspektionen tidigare fått negativ förtroendebalans.

De övervägande positiva betygen från allmänheten är ett tecken på att de har förtroende för den statliga förvaltningen. Men för den sakens skull bör vi inte bortse från att allmänheten har en negativ uppfattning om några av de större statliga myndigheterna.

Tabell 5. Allmänhetens uppfattning om myndigheter, förtroendebalans, åren 2010–2019.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Arbetsförmedlingen	-27	-22	-29	-48	-37	-33	-31	-41	-32	-34
ARN*										25
CSN*	15					26				30
Energimarknads- inspektionen		-6								
Forum för levande historia					6					
Försvarsmakten									29	
Försäkringskassan	24	-6	13	-5	-2	7	1	-14	-15	-18
HaV*		1		9		8				
IVO*						-5				
Konsumentverket					30					30
Kriminalvården										3
Kronofogden			27							26
Livsmedelsverket			25							
Migrationsverket		-22		-29		-24	-35	-34	-34	-35
MSB*								15		
Naturvårdsverket			27				30			
Pensionsmyndigheten		11			19					26
Polismyndigheten	53			41	44	44	17	26	36	45
Rekryterings- myndigheten									6	
Riksrevisionen			23							
Skatteverket	51			54		57	52	52	44	54
Socialstyrelsen					9					5
Statens skolverk			1					-6		-10
SCB*				28						
Trafikverket		22		38		18				24
Tullverket										8
Valmyndigheten	32								25	

Källa: De nationella SOM-undersökningarna 2010–2019.

Kommentar: Balansmättet (förtroendebalans) är andelen som uppfattar att myndigheten sköter sitt arbete mycket eller ganska bra minus andelen som anser att den sköter sitt arbete mycket eller ganska dåligt. Ett balansmätt på 100 innebär att alla svarande är nöjda, medan -100 innebär att alla är missnöjda.

*Allmänna reklamationsnämnden, Centrala studiestödsnämnden, Havs- och vattenmyndigheten, Inspektionen för vård och omsorg, Myndigheten för säkerhet och beredskap, Statistiska centralbyrån.

Referenser

Länsstyrelserna (2019). *Kartläggning av statlig närvaro och service i länen. En samlad delredovisning.*

OECD (2013). *Classification of the Functions of Government (COFOG). Government at a Glance 2013*, OECD Publishing, Paris.

Statskontoret (2014:4). *Myndigheternas ledningsformer – en kartläggning och analys.*

Statskontoret (2016:8). *Statliga myndigheters lokalisering. Ett samlat underlag.*

Statskontoret (2018). *Myndigheternas personalansvarsnämnder.*

Statskontoret (2019:13). *Planerad lokalisering av statlig verksamhet. En kartläggning av tio större myndigheter.*

Statskontoret (2020). *Sjukfrånvaron i staten år 2020 – myndigheter och sektorer. Dnr 2020/57-5.*

Utredningen utvecklad organisation för lokal statlig service, Fi 2019:B (2020). *En utvecklad organisation för lokal statlig service – delredovisning avseende lämpliga platser.*

Bilaga

Myndigheter under regeringen utifrån departement

Arbetsmarknadsdepartementet

Myndighet	Ledningsform
Arbetsdomstolen	Domstol
Arbetsförmedlingen	Styrelse
Arbetsmiljöverket	Enrådighet
Barnombudsmannen	Enrådighet
Delegationen mot segregation	Enrådighet
Diskrimineringsombudsmannen	Enrådighet
Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen	Enrådighet
Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering	Enrådighet
Jämställdhetsmyndigheten	Enrådighet
Medlingsinstitutet	Enrådighet
Nämnden för styrelserepresentationsfrågor	Nämnd
Nämnden mot diskriminering	Nämnd
Rådet för europeiska socialfonden i Sverige	Enrådighet
Statens nämnd för arbetstagens uppfinningar	Nämnd
Svenska ILO-kommittén	Kommitté
Myndigheten för arbetsmiljökunskap	Enrådighet

Finansdepartementet

Myndighet	Ledningsform
Allmänna reklamationsnämnden	Enrådighet
Andra AP-fonden	AP-fond
Arbetsgivarverket	Arbetsgivarkollegium
Bokföringsnämnden	Nämnd
Boverket	Enrådighet
Ekonomistyrningsverket	Enrådighet
Fastighetsmäklarinspektionen	Enrådighet
Finansinspektionen	Styrelse
Finanspolitiska rådet	Enrådighet
Fjärde AP-fonden	AP-fond
Forskarskattenämnden	Nämnd
Fortifikationsverket	Styrelse
Första AP-fonden	AP-fond
Kammarkollegiet	Enrådighet
Konjunkturinstitutet	Enrådighet
Konsumentverket	Enrådighet
Krigsförsäkringsnämnden	Nämnd
Kronofogdemyndigheten	Enrådighet
Lantmäteriet	Styrelse
Spelinspektionen	Styrelse
Länsstyrelsen i Blekinge län	Enrådighet
Länsstyrelsen i Dalarnas län	Enrådighet
Länsstyrelsen i Gotlands län	Enrådighet
Länsstyrelsen i Gävleborgs län	Enrådighet
Länsstyrelsen i Hallands län	Enrådighet
Länsstyrelsen i Jämtlands län	Enrådighet
Länsstyrelsen i Jönköpings län	Enrådighet
Länsstyrelsen i Kalmar län	Enrådighet
Länsstyrelsen i Kronobergs län	Enrådighet
Länsstyrelsen i Norrbottens län	Enrådighet
Länsstyrelsen i Skåne län	Enrådighet
Länsstyrelsen i Stockholms län	Enrådighet

Myndighet	Ledningsform
Länsstyrelsen i Södermanlands län	Enrådighet
Länsstyrelsen i Uppsala län	Enrådighet
Länsstyrelsen i Värmlands län	Enrådighet
Länsstyrelsen i Västerbottens län	Enrådighet
Länsstyrelsen i Västernorrlands län	Enrådighet
Länsstyrelsen i Västmanlands län	Enrådighet
Länsstyrelsen i Västra Götalands län	Enrådighet
Länsstyrelsen i Örebro län	Enrådighet
Länsstyrelsen i Östergötlands län	Enrådighet
Riksgäldskontoret	Styrelse
Sjunde AP-fonden	AP-fond
Sjätte AP-fonden	AP-fond
Skatterättsnämnden	Nämnd
Skatteverket	Styrelse
Skiljenämnden i vissa trygghetsfrågor	Nämnd
Statens ansvarsnämnd	Nämnd
Statens fastighetsverk	Styrelse
Statens servicecenter	Styrelse
Statens skaderegleringsnämnd	Nämnd
Statens tjänstepensions- och grupplivnämnd	Nämnd
Statens tjänstepensionsverk	Styrelse
Statens överklagandenämnd	Nämnd
Statistiska centralbyrån	Enrådighet
Statskontoret	Enrådighet
Tredje AP-fonden	AP-fond
Tullverket	Enrådighet
Upphandlingsmyndigheten	Enrådighet

Försvarsdepartementet

Myndighet	Ledningsform
Delegationen för folkrättslig granskning av vapenprojekt	Nämnd
Försvarets materielverk	Styrelse
Försvarets radioanstalt	Enrådighet
Försvarsmakten	Enrådighet
Försvarsunderrättelsesdomstolen	Domstol
Granskningsnämnden för försvarsuppfinningar	Nämnd
Riksvärderingsnämnden	Nämnd
Statens inspektion för försvarsunderrättelseverksamhet	Nämnd
Totalförsvarets forskningsinstitut	Styrelse
Totalförsvarets rekryteringsmyndighet	Enrådighet

Infrastrukturdepartementet

Myndighet	Ledningsform
Affärsverket svenska kraftnät	Styrelse
Elsäkerhetsverket	Enrådighet
Energimarknadsinspektionen	Enrådighet
Luftfartsverket	Styrelse
Oljekrisnämnden	Nämnd
Post- och telestyrelsen	Styrelse
Sjöfartsverket	Styrelse
Statens energimyndighet	Enrådighet
Statens väg- och transportforskningsinstitut	Styrelse
Trafikanalys	Enrådighet
Trafikverket	Styrelse
Transportstyrelsen	Styrelse
Myndigheten för digital förvaltning	Enrådighet

Justitiedepartementet

Myndighet	Ledningsform
Brottsförebyggande rådet	Enrådighet
Brottsoffermyndigheten	Enrådighet
Datainspektionen	Enrådighet
Domarnämnden	Nämnd
Domstolsverket*	Enrådighet
Ekobrottsmyndigheten	Enrådighet
Fideikommissnämnden	Nämnd
Gentekniknämnden	Nämnd
Justitiekanslern	Enrådighet
Kriminalvården	Enrådighet
Kustbevakningen	Enrådighet
Lagrådet	
Migrationsverket	Enrådighet
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	Enrådighet
Notariénämnden	Nämnd
Polismyndigheten	Enrådighet
Revisorsinspektionen	Enrådighet
Rättshjälpsmyndigheten	Enrådighet
Rättshjälpsnämnden	Enrådighet
Rättsmedicinalverket	Nämnd
Statens haverikommission	Enrådighet
Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden	Nämnd
Säkerhetspolisen	Enrådighet
Åklagarmyndigheten	Enrådighet
Överklagandenämnden för nämndemannauppdrag	Nämnd

*Till Domstolsverket i tabellen räknar vi Sveriges domstolar, förutom Arbetsdomstolen och Försvarsunderrättelsedomstolen. Dessa är 79 till antalet.

Kulturdepartementet

Myndighet	Ledningsform
Forum för levande historia	Enrådighet
Institutet för språk och folkminnen	Enrådighet
Konstnärsnämnden	Styrelse
Moderna museet	Enrådighet
Myndigheten för kulturanalys	Enrådighet
Myndigheten för press, radio och tv	Enrådighet
Myndigheten för tillgängliga medier	Enrådighet
Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor	Enrådighet
Nationalmuseum	Enrådighet
Naturhistoriska riksmuseet	Enrådighet
Nämnden för hemslöjdsfrågor	Nämnd
Myndigheten för stöd till trossamfund	Enrådighet
Riksantikvarieämbetet	Enrådighet
Riksarkivet	Enrådighet
Sametinget	Styrelse med begränsat ansvar
Statens centrum för arkitektur och design	Enrådighet
Statens försvarshistoriska museer	Enrådighet
Statens historiska museer	Enrådighet
Statens konstråd	Enrådighet
Statens kulturråd	Styrelse
Statens maritima och transporthistoriska museer	Enrådighet
Statens medieråd	Enrådighet
Statens museer för världskultur	Enrådighet
Statens musikverk	Enrådighet
Sveriges författarfond	Styrelse
Valmyndigheten	Nämnd

Miljödepartementet

Myndighet	Ledningsform
Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande	Enrådighet
Havs- och vattenmyndigheten	Enrådighet
Kemikalieinspektionen	Enrådighet
Klimatpolitiska rådet	Nämnd
Kärnavfallsfonden	Styrelse
Lokala säkerhetsnämnden vid kärntekniska anläggningen Barsebäck	Nämnd
Lokala säkerhetsnämnden vid kärntekniska anläggningen Forsmark	Nämnd
Lokala säkerhetsnämnden vid kärntekniska anläggningen Oskarshamn	Nämnd
Lokala säkerhetsnämnden vid kärntekniska anläggningen Ringhals	Nämnd
Lokala säkerhetsnämnden vid kärntekniska anläggningen Studsvik	Nämnd
Naturvårdsverket	Enrådighet
Statens geotekniska institut	Enrådighet
Strålsäkerhetsmyndigheten	Enrådighet
Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut	Enrådighet

Näringsdepartementet

Myndighet	Ledningsform
Ansvarsnämnden för djurens hälso- och sjukvård	Nämnd
Bolagsverket	Enrådighet
Konkurrensverket	Enrådighet
Livsmedelsverket	Enrådighet
Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser	Enrådighet
Patent- och registreringsverket	Enrådighet
Patentombudsnamnden	Nämnd
Skogsstyrelsen	Styrelse
Statens jordbruksverk	Styrelse
Statens veterinärmedicinska anstalt	Enrådighet
Styrelsen för samefonden	
Svenska FAO-kommittén	Kommitté
Sveriges geologiska undersökning	Enrådighet
Sveriges lantbruksuniversitet	Styrelse
Tillväxtverket	Styrelse
Verket för innovationssystem	Styrelse
Centrala djurförsöksetiska nämnden	Nämnd

Socialdepartementet

Myndighet	Ledningsform
Alkoholsortimentsnämnden	Nämnd
Arvsfondsdelegationen	Nämnd
E-hälsomyndigheten	Styrelse
Folkhälsomyndigheten	Enrådighet
Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd	Styrelse
Försäkringskassan	Styrelse
Hälsa- och sjukvårdens ansvarsnämnd	Nämnd
Inspektionen för socialförsäkringen	Enrådighet
Inspektionen för vård och omsorg	Enrådighet
Läkemedelsverket	Styrelse
Myndigheten för delaktighet	Enrådighet
Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd	Enrådighet
Myndigheten för vård- och omsorgsanalys	Styrelse
Pensionsmyndigheten	Styrelse
Socialstyrelsen	Styrelse
Statens beredning för medicinsk och social utvärdering	Enrådighet
Statens institutionsstyrelse	Enrådighet
Tandvårds- och Läkemedelsförmånsverket	Enrådighet

Statsrådsberedningen

Myndighet	Ledningsform
Harpsunds-nämnden	Nämnd
Regeringskansliet	
Svenska institutet för europapolitiska studier	Enrådighet

Utbildningsdepartementet

Myndighet	Ledningsform
Blekinge tekniska högskola	Styrelse
Överklagandenämnden för etikprövning	Nämnd
Centrala studiestödsnämnden (CSN)	Enrådighet
Försvarshögskolan	Styrelse
Gymnastik- och idrottshögskolan	Styrelse
Göteborgs universitet	Styrelse
Högskolan Dalarna	Styrelse
Högskolan i Borås	Styrelse
Högskolan i Gävle	Styrelse
Högskolan i Halmstad	Styrelse
Högskolan i Skövde	Styrelse
Högskolan Kristianstad	Styrelse
Högskolan Väst	Styrelse
Högskolans avskiljandenämnd	Nämnd
Institutet för rymdfysik	Enrådighet
Karlstads universitet	Styrelse
Karolinska institutet	Styrelse
Konstfack	Styrelse
Kungl. Biblioteket	Enrådighet
Kungl. Konsthögskolan	Styrelse
Kungl. Musikhögskolan i Stockholm	Styrelse
Kungl. Tekniska högskolan	Styrelse
Linköpings universitet	Styrelse
Linnéuniversitetet	Styrelse
Luleå tekniska universitet	Styrelse
Lunds universitet	Styrelse
Malmö universitet	Styrelse
Mittuniversitetet	Styrelse
Myndigheten för yrkeshögskolan	Enrådighet
Mälardalens högskola	Styrelse
Polarforskningssektariatet	Enrådighet
Rymdstyrelsen	Styrelse

Myndighet	Ledningsform
Sameskolstyrelsen	Nämnd
Skolforskningsinstitutet	Enrådighet
Skolväsendets överklagandenämnd	Nämnd
Specialpedagogiska skolmyndigheten	Enrådighet
Statens skolinspektion	Enrådighet
Statens skolverk	Enrådighet
Stockholms konstnärliga högskola	Styrelse
Stockholms universitet	Styrelse
Södertörns högskola	Styrelse
Umeå universitet	Styrelse
Universitets- och högskolerådet	Styrelse
Universitetskanslersämbetet	Enrådighet
Uppsala universitet	Styrelse
Vetenskapsrådet	Styrelse
Örebro universitet	Styrelse
Överklagandenämnden för högskolan	Nämnd
Överklagandenämnden för studiestöd	Enrådighet
Etikprövningsmyndigheten	Enrådighet
Nämnden för prövning av oredlighet i forskning	Nämnd

Utrikesdepartementet

Myndighet	Ledningsform
Exportkreditnämnden	Styrelse
Folke Bernadotteakademin	Enrådighet
Inspektionen för strategiska produkter	Enrådighet
Kommerskollegium	Enrådighet
Nordiska Afrikainstitutet	Enrådighet
Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll	Enrådighet
Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete	Styrelse
Svenska institutet	Enrådighet
Utrikesförvaltningens antagningsnämnd	Nämnd